

kan altsaa blive Tale om en Risiko for Staten, det benægter jeg ikke, men jeg haaber dog, at denne Risiko ikke skal blive effektiv, og jeg for min Person tror det heller ikke. Jeg kan naturligvis tage fejl, men skulde det ske, og Risikoen en Tid blive effektiv, ville Midlerne kunne betaales tilbage igen, det er jo saaledes betinget. Naar der her var Tale om Ofre af den Slags, hvem vilde saa betænke sig paa at gaa op i Nordjylland? Her er jo imidlertid Tale om noget ganske andet. For Fiskeriets Skyld at oprette en stor Havn er egentlig en meget tvivlsom Foranstaltning. Skal der være Forstand i at koncentrere sig om en saadan Havn, skal det jo betyde, at Rhyttfiskeriet skal opgives, og Fiskerne koncentreres ved denne Havn, thi hvad skulde den ellers nytte som Fiskerihavn for andre end nogle ganske enkelte? Jeg vilde dog meget beklage, om vi skulde komme dertil. Det, det her fremfor alt kommer an paa, er, at Fiskerne holdes paa deres Hjemsteder i de nuværende Fiskerlejer. Det at komme til at fiske med store Aktieselskaber og bemandede Skibe, der ikke bruge saadanne Folk som vore Fiskere til Bemanding — det er al Slags Folk, som ikke kan sammenlignes med vore Fiskere, — det er en Opgave af en helt anden Beskaffenhed, og til at løse den behøver man egentlig ikke nogen Fiskerihavn. Det kan man jo godt gaa over til; men om man skulde blive nødt til at bringe den selvstændige Fiskeribedrift til at ophøre rundt omkring, vilde jeg meget beklage det. Derfor maa jeg tilstaa, at jeg tror ikke, at en saadan stor Havn vil have megen Betydning for Fiskeriet, men jeg tror heller ikke, at det vil være overkommeligt at bygge den. Der er en Sde, som har været fremme, for Resten en nærmere udviklet Sde, som tiltaler mig. Værede Medlemmer ville erindre, at vi have en Mole ved Hirtshals, som er foreslaaet forlænget i Aar. Det er ikke uden Betænkelse, at jeg er gaaet med dertil, og det er egentlig kun sket, fordi der er givet Løfter om det her; jeg er ingenlunde saa sikker paa, at man vil udrette noget betydeligt ved Forlængelsen, og heller ikke ganske sikker paa, hvorledes Forlængelsen skal ske, om den skal gøres med en Arm alene eller lige ud. Det er nemlig et meget tvivlsomt Spørgsmaal, og det kan saa Betydning for Fremtiden, hvis man skulde bygge videre paa Molen. Som sagt, jeg har ment at kunne foreslaa det og mener i det hele taget, at naar man gør noget af den Slags, saa er det netop for at sætne Fiskerne paa Stedet og give dem nogen Betryggelse — ikke fuld Betryggelse, thi den kan aldrig blive fuldkommen, men de ere dog selv ret glade ved

det. Der kan vistnok endnu ofres noget. Det er, som bekendt, betydelige Summer, der allerede ere ofrede paa den Mole og endnu skulle ofres derpaa. Der har været Tale om, at man kunde bygge en Læmole, parallel med Kysten. Jeg tør ikke sige, om det er praktiskabelt; men er det praktiskabelt, er det ogsaa noget af den Slags, der falder ind under det, jeg anser for rigtigt, idet Djemedet dermed netop er at holde Fiskerne, hvor de ere, og give dem noget mere Betryggelse der. Det er et Spørgsmaal, der skal blive undersøgt, og kan det gøres der og maasse flere Steder paa Kysten, forekommer det mig, at det er den Slags Ting, man kan gaa til, og det vil jeg langt hellere tage Ansvaret for end for en stor Havn, hvis Fremtid jeg anser for meget usikker.

Jeg skal endnu omtale Esbjerg Havns Anlæg og Betydning. Det forekommer mig at kunne være et Ord i rette Tid nu at komme frem med om Esbjerg Havn, naar jeg siger de Herrer, hvad den har kostet, og hvad den har indbragt. Man har dog her beskæftiget sig med den i mange Aar og anset den for et betydeligt Foretagende, ikke at tale om de Kampe, der i sin Tid bleve leverede om Vestbanen, da Estrup var Indenrigsminister, og om Havnens Oprettelse. Da vilde man hellere „brolægge Vejen med Specier“ end bygge Vestbanen, og der var den Gang adskillige andre interessante Ting fremme om Esbjerg Havn. Det er jo altid et betydeligt Anlæg. Det har forsvaret sig ganske godt i Tidernes Løb, og det har vundet Anerkendelse, men det har ogsaa brugt Tid til det, nemlig 20 Aar. Jeg tager for sig det, der har staaet paa § 27, saa vide de Herrer, hvad det er; det er Grundforbedringer, det er Bygningen og Fuldstændiggørelsen af Bygningen. Derefter tager jeg det, der staaer paa § 19, Aarets Indtægt og Udgift, og saa skulle vi se, hvad Resultat vi komme til. Det oprindelige Anlæg af Esbjerg Havn kostede 1,330,000 Kr. Anlægget af Forhavnen og Forlængelsen af nordre Mole, som fandt Sted 8 Aar efter, nemlig fra 1876—77 til 1881—82, kostede 456,599 Kr.; Anlægget af Havnespor og Ombygning af Bolværk m.m. 39,317 Kr.; Udvidelse af Indsejlingen 5,499 Kr. og Anlægget af en Baadehavn for Fiskerifartøjer og Udvidelsen af Forhavnen — det var 1886—87 — 386,953 Kr.; Anlægget af Lededæmningen mod Ost og Forhavnsbolværk samt Uddybning — det er den sidste Del af Arbejdet, det vil sige den Del, som er paabegyndt af det Arbejde, man nu har bestemt sig til at gøre, som de værede Medlemmer, der ere inde i Sagen, ville erindre; det er